1849. N°.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

MAANDAG, 19 MAART.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 17 Maart.

Nadat heden tegen den middag een buitengewone *Staats-Courant* de bemoedigende tijding uit Tilburg meldde van Vrijdag avond ten 6 ure, dat de koorts sedert 's morgens was verminderd, de bezetting op de borst aanmerkelijk afgenomen en Z. M. bij tusschenpoozing wat had geslapen, kregen wij te half twee ure *per Telegraaph* de treurige tijding dat de Koning overleden was.

Wie zal de aandoeningen en gewaarwordingen schetsen, die dit berigt in de gemoederen van vele duizenden in ons vaderland moet opwekken, die in den Koning eenen Vorst erkenden die het wel met zijn volk meende, die zulks in de laatste tijden zoo overtuigend heeft getoond, wiens groote minzaamheid en onbekrompene weldadigheid algemeen erkend en geroemd werden, en aan wiens behoud Nederland zoo veel scheen gelegen te zijn.

Niet alzoo was het bepaald bij Hem wiens wegen boven onze wegen, wiens gedachten boven onze gedachten zijn. Hij bedient zich van vorsten en onderdanen ter bereiking Zijner oogmerken, zoo lang Hij het noodig acht. De geschiedenis ook van ons Vaderland leert, dat voor den Almagtige geen nietig mensch, hoe hoog verheven in rang of magt, in wijsheid of wetenschap, in beleid of dapperheid, tot de uitvoering Zijner oogmerken onmisbaar is.

Zwaar moge de Natie de slag vallen, het verlies des geliefden Konings onoverkomelijk schijnen; de almagtige, alleen onfeilbare Bestuurder der wereld, die de harten der Koningen leidt als waterbeken, kan langs de wonderlijkste wegen, ook de donkerste vooruitzigten ophelderen. De Koning der Koningen die nooit beschaamd doet staan degenen die op Hem vertrouwen, zal ook ons volk, als het zich op Hem verlaat, niet begeven.

Het Koninklijk gezin smake de vertroosting die uit dat vertrouwen geboren wordt; de Staatsdienaren mogen van Hem wijsheid ontvangen in hunne thans dubbel moeijelijke betrekking, eendragtig beleid hunne zware taak verligten, en geheel het volk zich bemoedigen in het vast geloof dat de magt van Hem die zoo menigmaal zelfs in oogenblikken van het grootste gevaar uitredding schonk, evenmin verkort is, als zijne wijsheid en liefde, die, waar deze geëerbiedigd worden, alles ten beste kan doen uitkomen.

Moge het nu het ernstig streven zijn van 's Konings Opvolger, wien deze tijding in de gegevene omstandigheden wel dubbel zal schokken, om onder Gods zegen al zijne vermogens en krachten te wijden aan het heil des Vaderlands.

Per Telegraaph. *4 ure.*

De Ministers hebben heden ten vier ure aan de Tweede Kamer berigt gedaan van het overlijden des Konings, en is daarvan mededeeling gegeven aan WILLEM DEN DERDE.

— Men verneemt, dat de Minister van Buitenl. Zaken, de Heer Lightenvelt, zich gisteren met buitengewone gelegenheid naar Londen heeft begeven.

— Te Noordwijk Binnen is in den avond van den 15den dezer in eene tijdelijk verlaten huizing, zijnde de bewoonster naar de kerk gegaan, eene tamelijk belangrijke diefstal gepleegd van de navolgende voorwerpen, als: een gouden hoofdijzer, niet bijzonder zwaar, met een paar kromme hoeken met cantillewerk; een paar gouden bellen met groote roode kralen; een paar gouden naalden; een dito speld, bij het hoofdijzer behoorende; een dito ketting van ééne streng lang, met vele knoopen, waaraan een gouden kruis met een parel; een fijne juweelen boot; een bloedkralen ketting van twee snoeren met bijzonder groote kralen, met gouden slot en dito hoeken, en in het slot mede een groote kraal; een zilveren eau de la reine doosje, mitsgaders een dito pepermuntdoos, rond, waarvan het deksel als eene schulp opgewerkt en waarop van onderen de letters J. J. K. en J. K. P.

Het schijnt dat de dader door overklimming van een naburig erf zich den toegang tot de verlatene woning heeft verschaft, waarin het kabinet met geweld is opengebroken.

'S GRAVENHAGE, 17 Maart.

Heden omstreeks één ure is de Baron Merkus van Gendt met buitengewone gelegenheid, in deze residentie aangekomen, die uit Tilburg het treurig berigt heeft overgebragt van het overlijden van Z. M. DEN KONING WILLEM DEN TWEEDE, in den ouderdom van ruim 56 jaren.

Het sterfgeval moet heden nacht ten twee ure hebben plaats gehad.

Onmiddelijk is aan de zich alhier bevindende leden van het Koninklijk Huis daarvan berigt gegeven.

Terstond na het ontvangen van deze gewigtige tijding, is de Raad van Ministers vergaderd geweest.

Heden middag ten vier ure is eene zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal belegd.

Gelijk te denken is, heeft deze tijding eene algemeene verslagenheid in deze residentie te weeg gebragt.

— Z. M. de Koning van Pruissen, heeft aan onzen Gezant bij het Hof van Spanje, Baron van Grovestins, de Ster der Orde van den Roeden Adelaar, 2de klasse, geschonken.

— Naar men verneemt houdt men zich thans bij het ministerie van finantiën onledig met de bewerking van een plan, om het aantal der kantoren van ontvangst der belastingen te verminderen, door onderscheidene op te heffen en andere in een te smelten; het doel van dien maatregel is, om bezuiniging en vereenvoudiging in dezen tak van administratie te verkrijgen.

— In de zitting van de Tweede Kamer van heden, is ingekomen eene missive van den Minister van Finantiën, strekkende ten geleide van den staat der in den jare 1848 verkochte domeinen. Die stukken zijn gesteld in handen eener commissie.

Door de Commissie van Rapporteurs is het algemeen verslag uitgebragt wegens het ontwerp van een gewijzigd Reglement van Orde der Kamer, opgemaakt door de daartoe vroeger benoemde Commissie. De dag der beraadslagingen daarover is bepaald op aanstaanden Maandag.

HARDERWIJK, 15 Maart.

Van hier zullen den 24sten dezer naar het Nieuwe Diep vertrekken een detachement, sterk 140 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den 1sten Luitenant W. Heymans, van het Oost-Indisch leger, van verlof terugkeerende, vergezeld van den 2den Luitenant van der Mey, van het koloniaal werf-depôt, ten einde, na volbragte reis, naar het Vaderland terug te keeren, alsmede van den Officier van gezondheid 3de klasse A. G. Wildeman, om den 26sten daaraanvolgende op het schip Jupiter ingescheept en naar Java overgevoerd te worden. *(Utr. Cour.)*

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 14 Maart.

Den 12den dezer is de oudste officier van het leger overleden, de Veldmaarschalk Sir. G. Nugent, in den hoogen ouderdom van 92 jaren. Hij was in 1773 in dienst getreden.

— De inzameling ten behoeve van den Paus heeft ll. Zondag in de Kerken te Dublin 1900 £ en in de voorsteden 300 £ opgebragt.

— Er zijn gunstige berigten van den Kaap de Goede Hoop, van 10 Januarij. Het was overal rustig, en de welvaart nam zigtbaar toe. Het verloopen jaar was belangrijk geweest door de uitbreiding van het Britsche gezag tot aan de Kei-rivier in Kafferland over eene bevolking van omstreeks 70,000 inboorlingen, en door het proclameren der Britsche souvereiniteit over het land tusschen de Oranje- en de Vaal-rivieren, waarbij echter de regten der inlandsche hoofden in hunne districten ongekrenkt zijn gelaten. De oogst is overvloedig geweest; de handel over het geheel bloeijende; de plaatselijke instellingen hebben in den gunstigsten toestand verkeerd.

— Te Liverpool waren stukken kwikzilver-erts uit Californië aangebragt, die rijk aan kwik zijn. — In Californië was het eerste nieuwsblad gedrukt, geteeld: *The California.*

— Door handelsbrieven uit Bombay is hier de tijding aangebragt, dat er weder een gevecht was geleverd tusschen Lord Gough en de Sikhs, hetwelk ten voordeele der Engelschen was uitgevallen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 15 Maart.

In de zitting der Nationale Vergadering van gisteren, is de President Marrast weder benoemd, doch slechts bij eene tweede stemming, bij welke de candidaat Dufaure, die tegen hem overgesteld werd, nog 278 stemmen erlangde.

— De kieswet is gisteren in haar geheel met overgroote meerderheid aangenomen.

— Er loopt een gerucht dat de Nationale Vergadering, indien het Alpenleger Italië zou moeten binnenrukken, niet uiteen zou gaan maar zich voortdurend zou verklaren.

— Omtrent de tusschenkomst in de Italiaansche Zaken, ten voordeele van den Paus, moet het Ministerie thans verdeeld zijn; de meerderheid, die nog voor weinige dagen tot die tusschenkomst besloten had, zou van gevoelen veranderd zijn en tegen dien maatregel zich hebben verzet, en onzijdig blijven. — Engeland zou verklaard hebben op geenerlei wijs, ten voordeele van den Paus tusschen beide te zullen komen, omdat deze de tusschenkomst niet had gevraagd, en omdat, daar Engeland den Paus slechts als wereldlijk Souverein beschouwt, het den regel van gedrag niet veranderen kan, volgens hetwelk Engeland in geene worsteling der volken tegen hunne Souvereinen tusschenbeide treedt.

SARDINIE.

TURYN, 10 Maart.

De berigten van deze dagteekening melden, dat de Koning tot den oorlog zou besloten hebben, zelfs dat er reeds een gevecht tegen de Oostenrijkers zou zijn geleverd, waarin deze de nederlaag hadden bekomen. Zeker is het dat Karel Albert zijnen zoon, den Kroonprins, Hertog van Savoye, het opperbevel over het leger heeft gegeven. De Koning zou zich dadelijk in betrekking stellen met de Romeinsche en Toscaansche republiek.

— In de zitting der Kamer van Afgevaardigden van gisteren heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken een ontwerp van wet ingediend, waarbij aan de Regering, wegens den weder aan te vangen oorlog, eene buitengewone magt wordt verleend. Volgens dat ontwerp zou de Regering de bevoegdheid hebben om buitengewone huiszoekingen en inhechtenisnemingen te bevelen; de inhechtenis genomenen binnen 24 uren aan de bevoegde regtbank over te geven; bijeenkomsten, vergaderingen enz. van welken naam ook, te verbinderen of te ontbinden; het regt der drukpers, om berigten aangaande of den loop van den oorlog te geven, te beperken, als ook dat om geschriften uit te venten, die van militairen of politieken aard zijn. — Deze wet zou binnen 3 maanden buiten werking worden gesteld, zoo niet de Kamer inmiddels de verlenging van dien termijn mogt toestaan.

Nog zijn er twee wetsontwerpen ingediend; bij het eene wordt door de Regering magtiging gevraagd om eene leening van 50 millioen lires buitenslands te sluiten; bij het andere om eene vrijwillige leening binnenslands aan te gaan.

— De stad is zeer onrustig; het geschreeuw: leve de oorlog, voort naar de grenzen! weergalmt in de straten en vindt bij den platteland-bewoner sterken weerklank.

— Men spreekt van een eigenhandigen brief van Koning Karel Albert aan den Paus, waarin hij verklaart dat hij den oorlog wil hervatten om de vreemdelingen uit Italië te verdrijven, doch dat hij daarna zich zou bezig houden met de regeling der inlandsche belangen en de zorg om den Paus zijne Staten te doen teruggeven.

— Z. M. vertrekt den 13den om zich aan het hoofd van het leger te stellen.

ITALIE.

ROME, 2 Maart.

De Constituerende Vergadering heeft onder een algemeen gejuich eene toelage van 100,000 scudi goedgestemd ten behoeve van Venetië, en den Minister van Buitenlandsche Zaken gemagtigd om over de zoozeer gewenschte vereeniging met Toscane te onderhandelen.

— Het uitvoerend bewind heeft den Minister van Finantiën gelast, om onmiddelijk in het beheer van de goederen der Jesuiten en der Inquisitie te voorzien, tot zulks nader worde geregeld.

— De constituerende vergadering te Rome heeft het volgende manifest uitgevaardigd:

De constituerende vergadering aan alle volken!

Een nieuw volk komt u welwillendheid, achting en broederschap vragen en aanbieden.

Het doet zich aan u als een nieuw volk voor, hoezeer het reeds vroeger het beroemdste was der aarde; want tusschen zijne oude grootheid en zijne herleving staat het Pausdom, dat gedurende duizend jaren heeft geheerscht.

Volken van Europa! Wij hebben elkander gekend ten tijde dat de naam des volks van Rome schrik inboezemde; wij hebben elkander gekend ten tijde dat onze naam medelijden opwekte! Gij kunt een afschrik hebben van de herinnering aan ons tijdvak van kracht en overheersching; maar gij kunt ons niet veroordeelen om ten eeuwigen dage het medelijden der wereld te verdienen. Welk volk zou het medelijden waardig willen zijn?

Het volk van den Romeinschen Staat heeft zijne politieke instellingen zelf willen hervormen; het heeft de Republiek gesticht, en bij deze groote daad van de niet te vernietigen souvereiniteit des volks, verdwijnt en verbleekt alles. Het volk heeft *gewild.* Wat gaat er boven het volk? God alleen; maar God heeft de volken voor de vrijheid geschapen.

Het volk heeft gewild en zijn wil behoeft den Paus geen regtvaardiging af te vragen. Zijn gezond verstand is boven al wat menschelijk is verheven.

Maar indien wij den blik rugwaarts willen werpen dan kunnen wij de puinhoopen des Pausdoms aanschouwen met meer gerustheid, dan het Pausdom zelf bezat, toen het zich op de puinhoopen onzer oude politieke grootheid vestigde.

De geschiedenis van Italie is eene geschiedenis vol tranen, en aan het Pausdom werd dat voor een groot deel geweten. En evenwel toen het Pausdom zich wilde toonen en het kruis op de spits van den nationalen standaard plaatste, kon het zien dat de Italianen gereed waren zijne misslagen te vergeten: in den naam van een Paus is de omwenteling begonnen; maar zij diende alleen om aan te toonen wat het Pausdom al of niet vermogt. De voorgangers van den laatsten Souverein waren te voorzigtig geweest om zulk eene proef te wagen, en hunne magt kenschetste zich slechts door de rampen die over de volken waren opgehoopt.

De laatste Souverein sloeg het eerst de hand aan het werk; hij wilde die terugtrekken toen hij bemerkt had dat hij eene verschrikkelijke waarheid had geopenbaard, namelijk de onmagt van het Pausdom om de Italiaansche natie vrij, onafhankelijk en roemrijk te maken. Hij wilde terugtreden, maar het was te laat. Het Pausdom had zich zelf gevonnisd. Ziedaar de reden, waarom het verval van het Pausdom zoo spoedig op zijnen roem is gevolgd. De roem des Pausdoms was het noorderlicht dat de duisternis voorafgaat.

Toch hoopten wij nog; maar een stelsel van reactie was het antwoord des Pausdoms. De reactie is gevallen! Het Pausdom ontveinsde het zich eerst; maar het bemerkte de indrukwekkende kalmte des volks en nam de vlugt.

En bij zijne vlugt nam het de zekerheid mede dat het den burgeroorlog deed ontbranden; het schond de staatsregeling, liet ons zonder bestuur, stiet de afgezondenen des volks terug, zaaide tweedragt, wierp zich in de armen van den wreedsten vijand van Italië en deed het volk in den ban.

Deze feiten hebben genoegzaam bewezen dat de Pauselijke magt zich zelve niet wijzigen wilde of kon; er bleef ons dus niet anders over dan ons onder haar te voegen, of haar omver te werpen. Zij werd omvergeworpen.

Omdat de mildheid der vorsten en de verdraagzaamheid der volken het Pausdom in de stad der Scipio's en Caesars hebben gevestigd, in stede van het in het midden van Frankrijk, of aan de boorden van Donau of Teems te plaatsen, moesten daarom de Italianen de regten verliezen, die aan alle volken gemeen zijn, de vrijheid en het vaderland? En indien het waar is, dat met het geestelijk gezag van den Paus noodwendig het genot van eene wereldlijke magt gepaard moet gaan, hoezeer ook Jezus Christus niet op dergelijke voorwaarden een eeuwig bestaan aan Zijne Kerk hebbe beloofd, was het daarom voor Rome bewaard het patrimonium der Pausen, en dat wel voor altijd, te worden? Moest Rome het patrimonium van eene souvereiniteit zijn, die, om te blijven bestaan, moest onderdrukken, en die, om roem te verkrijgen, noodwendig moest ten onder gaan? En moest Rome als patrimonium der Pausen de voortdurende oorzaak blijven van den ondergang van Italië, dat Rome, welks overleveringen, welks naam, welks puinhoopen zelfs zoo welsprekend van vrijheid en vaderland gewagen!

Uitgetart en aan ons zelven overgelaten, hebben wij de omwenteling tot stand gebragt zonder een droppel bloeds te vergieten; wij hebben weder opgebouwd, terwijl men nog ter naauwernood het gerucht der omverwerping had vernomen; wij hebben de souvereiniteit der Pausen, na zooveel eeuwen van ongeluk, omverre geworpen, niet uit haat jegens het Pausdom, maar uit liefde voor het vaderland. Wanneer men eene omwenteling met zulk een zedelijk doeleinde, met zulke zedelijke middelen heeft kunnen tot stand brengen, dan blijkt het dat zoodanig volk niet verdiende de slaaf des Pausdoms te zijn, maar dat het waardig was zich zelf te regeren, waardig om onder eene republiek te leven. Het is derhalve ook waardig met de groote familie der natiën broederschap te sluiten en uwe vriendschap en achting te verwerven.

De Romeinsche republiek zal den indruk van haren oorsprong bewaren.

Het volk, door haar vrij geworden, zal altijd bereid zijn de godsdienstige onafhankelijkheid van den Paus te verdedigen, voor wien de liefde van een Republikeinsch volk vrij wat meer waarde moet hebben dan eenige mijlen gondgebied. De Romeinsche republiek zal trachten de heilige wetten van zedelijkheid en algemeene liefde in toepassing te brengen bij de gedragslijn, die zij zich voorstelt te volgen, en in de ontwikkeling van haar politiek leven.

— De Paus heeft uit Gaëta weder geprotesteerd bij het Diplomatiek Ligchaam, tegen het door de Constituerende Vergadering alhier genomen besluit, om de kunstschatten van het Vatikaan te vervreemden. De *Romeinsche Moniteur* echter ontkent dat er ooit van dergelijke ontvreemding spraak is geweest.

— Bijzondere brieven verzekeren, dat Paus Pius IX geweigerd heeft eene gewapende interventie aan te nemen, tenzij men hem 500 paspoorten in blanco gegeven had, ten einde hen te redden, die het meest in de Romeinsche omwenteling betrokken waren. (*Handelsbl.*)

— Radetzky heeft den 2den dezer aan de stad Cremona eene oorlogsbelasting opgelegd, en het bestuur bevolen dadelijk een aanvang te maken met het bouwen van een fort, waaruit de stad, ingeval van opstand, zou kunnen beschoten worden.

— Van de grenzen wordt gemeld, dat de Jesuiten-partij van plan was, om de Fransche Republiek tot het middenpunt der R. K. hierarchie te maken; terwijl de Paus zich in een der groote steden van Frankrijk vestigen zou. — Reeds zouden de Jesuiten te Turyn hunne gelden naar Frankrijk gezonden hebben en voornemens zijn een deel daarvan te gebruiken, om de verkiezingen in den geest der propaganda te bevorderen.

HANOVER.

Het officieel dagblad deelt een Koninklijk besluit mede, inhoudende, dat Z. M., nadat de onderhandelingen tot de vorming van een nieuw kabinet geen gevolg gehad hebben, geweigerd heeft het gevraagde ontslag der Ministers aan te nemen. Deze hebben zich bereid verklaard, op nieuw de teugels van het bewind te aanvaarden, te eerder, naar zij te kennen geven, daar de mogelijkheid bestaat, dat binnen kort gebeurtenissen kunnen plaats grijpen, welke elke verdere poging tot vorming van een nieuw ministerie onmogelijk zouden maken. De Ministers zijn overigens bereid, alle mogelijke verbeteringen tot stand te brengen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 12 Maart.

De Minister Graaf Stadion zou zich naar Frankfort begeven, om persoonlijk met het Rijksministerie te handelen.

— Men verneemt, dat het verbod van gelduitvoer eerlang zal opgeheven worden.

— De berigten van het oorlogstooneel zijn niet gunstig voor de Oostenrijkers; de Hongaren zouden belangrijke overwinningen hebben behaald. Officiële berigten zijn daaromtrent nog niet medegedeeld. Ondertusschen zou reeds den 2den het leger van Prins Windischgrätz aan de oevers van de Theisz hebben kunnen aankomen, ten einde die over te trekken, en tot dus verre heeft men nog niets daarvan vernomen. Aan den anderen kant schijnt het zeker, dat eene der brigade van het corps van den Ban van Croatie, welke den overtogt over dien vloed bij Szolnock moest bewaken, een meer of min belangrijk nadeel heeft geleden, zoodat dit legerhoofd zelf derwaarts is vertrokken, om daarop orde te stellen. Ten aanzien van Zevenbergen verneemt men niets, en dit zet het gerucht, dat de Szecklers aldaar meester zijn en, zonder de tusschenkomst der Russen, Hermanstadt en Kronstadt ook reeds zouden hebben bezet, waarschijnlijkheid bij.

DENEMARKEN.

De Deensche Minister van Buitenlandsche Zaken heeft eene circulaire betreffende de opzegging van den wapenstilstand van Malmoë, aan de Deensche diplomatieke agenten in het buitenland doen toekomen, waarin hoofdzakelijk gezegd wordt, dat de Koning in geen verlenging van den wapenstilstand kan bewilligen, hoe zeer Z. M. wenscht, dat zulks niet tot heropening der vijandelijkheden moge leiden.

De Hertogdommen Sleeswijk en Holstein zuchten nog onder het juk van de partij des opstands. De veiligheid van hunne inwoners is bedreigd; hunne burgerlijke regten worden met voeten getreden, de hulpbronnen des lands verstopt. De Deensche bevolking van Sleeswijk is zonder bescherming tegen de drukkende knevelarijen en heft een noodkreet aan, waarvoor de Koning zijn oor niet kan sluiten en die in het hart van iederen Deen weêrklinkt.

De Koning kan een zoodanigen toestand niet langer dulden, welke, in plaats van den terugkeer tot orde en wettigheid voor te bereiden, slechts nieuwe zaden van tweedragt en regeringloosheid in zich bevat.

De Koning hoopt, dat de bevriende Mogendheden deze gronden, op behoorlijken prijs zullen schatten. Daar niet alleen de grondbeginselen van het staatsregt, maar ook het welbegrepen belang der andere Regeringen hem den pligt opleggen, een binnen den omvang zijner eigene Staten uitgebroken opstand te onderdrukken. De tegenwoordige staat van zaken in de Hertogdommen is even zoo schadelijk voor de politieke zedelijkheid, welker grondslagen hij ondermijnt, als gevaarlijk voor de Deensche monarchie en verderfelijk voor de betrekkingen, die tusschen een monarch en zijne onderdanen moeten bestaan. Wilde de Koning zich tegen de verlenging van den wapenstilstand van Malmoë niet verzetten, zoo zou hij niet alleen tot bevestiging der door den opstand ontstane regeringloosheid bijdragen, maar ook openlijk van het pad afwijken, hetwelk de Europesche regeringen tegenwoordig met even zooveel omzigtigheid als volharding hebben ingeslagen, en zijne heilige roeping miskennen, die hem de bescherming van zijn trouw volk en de ongeschonden handhaving zijner wettige magt ten pligt maakt.

Z. M. wenscht een eervollen vrede, die voor de onschendbaarheid der Deensche monarchie en het staatkundig evenwigt van noordelijk Europa duurzame waarborgen aanbiedt. Ofschoon Denemarken boven een niet-eervollen vrede den oorlog zou verkiezen, zoo zal het toch de voortzetting van den strijd met Duitschland niet uitlokken. Denemarken meet voorzeker zijne krachten niet naar den maatstaf van zijn regt, maar zijne middelen, hoe beperkt ook, zijn toch van te veel beteekenis, dan dat het de verantwoordelijkheid op zich zou mogen laden, van ook slechts een oogenblik de maatregelen te hebben verzuimd, die het genoodzaakt is te nemen, om de belangen, welke aan de toekomstige geslachten ongeschonden moeten worden overgeleverd, tot het uiterste te beschermen.

Even vast als de Koning besloten heeft tot verdediging zijner regten en waardigheid niets te verzuimen, even zoo bereid blijft hij om opregt de hand te bieden tot sluiting van een nieuw verdrag, dat de waarborgen voor eene ondubbelzinnige schikking bevat en op billijke en regtvaardige grondslagen berust.

VEREENIGDE STATEN.

Een berigt over Engeland ontvangen meldt, dat het goudzoeken in Californië is gestaakt, wegens de menigte van gevallen sneeuw. Eerst in het voorjaar zal men daarmede weder beginnen. Eene familie van 10 personen, die met veel moeite en opofferingen voor omtrent 15,000 dollars aan goud had bijeengebragt, is op de terugreis naar San Francisco door roovers overvallen, uitgeplunderd en vermoord. Eene menigte roovers is van Noord-Amerika naar Californië vertrokken.

STADS BERIGT.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, —

Gehad hebbende het verzoek van MATTHEUS HEYBOER, *Broodbakker*, wonende alhier, strekkende tot bekoming der vereischte vergunning om in zijn huis staande en gelegen op de Oude Vest, Wijk VI. N°. 518, een *Bakoven* te doen stellen.

Gelet op Zr. Ms. besluit van den 31sten Januarij 1824, rakende vergunningen ter oprigting van sommige Fabrijken en Trafijken;

Brengen bij deze ter kennis van alle daarbij belanghebbenden, dat tot het hooren der Eigenaars en Bewoners van de naastbij gelegene en belendende Panden, ten opzigte der Informatiën *de Commodo et Incommodo*, door Burgemeester en Wethouders zal worden gevaceerd op het Raadhuis dezer Stad, op Donderdag den 22sten Maart aanstaande, des middags ten twaalf ure; zullende de belanghebbenden verpligt zijn, hunne bezwaren tegen opgemeld verzoek op dien tijd in te brengen, terwijl bij verzuim daarvan zij gehouden zullen worden, tegen de inwilliging van hetzelve zich niet te hebben verzet.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
DU RIEU.

Leyden, 15 *Maart* 1849.
Ter ordonnantie van dezelve,
v. PUTTKAMMER.

KERKNIEUWS.

GRONINGEN, 13 Maart. Heden is door den Eerw. Kerkenraad der Waalsche gemeente alhier, ter vervulling van de bestaande vacature, veroorzaakt door het Emeritaat van Ds. Poitevin, het navolgend drietal, alphabetisch gesteld, gemaakt: DD. Deeleman te Zwolle, Guye te Maastricht en Köster Henke te Gent.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd: M. A. KLUIT
LEYDEN, en
15 Maart 1849. E. B. J. SCHELTEMA.

Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON, Vrouwe S. C. EKAMA, geboren DE KLOPPER.
LEYDEN, 14 Maart 1849.
Eenige Kennisgeving.

Onze hartelijk geliefde Vader en Schoonvader, de Wel-Ed. Heer CAREL VAN DER NOORDAA, ontsliep gisteren avond, in de hope des beteren levens, te half 12 ure, na een spoedig verval van krachten, in den gezegenden ouderdom van ruim 84 jaren, tot diepe droefheid zijner Kinderen, Schoonzoon en Kindskinderen.

M. VAN DER NOORDAA, Wed. H. CATS.
J. C. VAN DER NOORDAA, Wed. J. H. WILLEBRANDS.
J. L. TEERLINK.
C. E. TEERLINK, VAN DER NOORDAA.
LEYDEN, 17 Maart 1849.

Die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan den gemeenschappelijken Boedel van FLORIS BECH, Mr. *Timmerman* te *Leyden* en zijner overledene Huisvrouw SUSANNA MARIA VAN DER LELIE, wordt verzocht daarvan franco **opgaaf** of **betaling** te doen voor den 15den April 1849, ten Kantore van den Notaris P. MULLER te *Leyden*.

De DEELHEBBERS in de Societeit ***de Grofsmederij*** te *Leyden*, worden uitgenoodigd om op Vrijdag den 30sten Maart 1849, des middags ten 12 ure te compareren in het Stads-Locaal op de Breedestraat aldaar, ten einde, ingevolge Art. 17 der Statuten, aan te hooren **het Verslag van den Staat der Societeit;** liggende de **Balans** ter Visie voor Deelhebbers aan het Bureau der Grofsmederij, van heden af, van des voormiddags 10 tot des namiddags ten 3 ure.
Leyden, 14 *Maart* 1849. A. HARTEVELT Jz., *Secretaris*.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.
Onder Directie van den Heer A. PETERS.
Maandag 19 Maart 1849. N°. 12.
(Tot sluiting van het Tooneel.)
Adel en Mathilda, Treurspel in 5 Bedrijven, door Mr. SAMUEL IPERUSZOON WISELIUS, versierd met nieuwe Costumes. Nooit alhier vertoond. Gevolgd door: ***Op heeter daad betrapt***, kluchtige Vaudeville in één Bedrijf, naar het Fransch van *Dartois* en *Biéville*, door den Heer M. J. RUFFA. *Om de uitgebreidheid dezer Voorstelling, Aanvang ZES ure.*

GRAND ET SEUL CONCERT
Vocal et Instrumental,

donné par Mrss.

CARL FORMES, *Chanteur de l'Opéra Impérial à Vienne*,

ET

WILHELM HÖSEL, *Hautboïste celèbre de la Haye*,

à la Salle de CONCERT,

Lundi, le 19 *Mars* 1849.

PROGRAMME:

1e. *Partie.*	2e. *Partie.*
1. Quatuor de *Mayseder*.	1. Solo pour le Violon, exécuté par Monsieur N. J. WETRENS JR.
2. *Elégie* pour le Hautbois, par LOSCHHORN.	2. *Der Wanderer*, Lied v. SCHUBERT.
3. *Das Mühlrad;* / *Das Glockengeläute,* } Lieder von KREUTZER.	3. *Fantasie Hongroise*, pour le Hautbois.
4. *Scène Suisse*, Concertino pour le Hautbois par FOREITH.	4. Aria de l'Opéra: *La flûte enchantée* (*In diesen heil'gen Hallen*), par MOZART.

On Commencera à SEPT HEURES. — Prix des Places *f* 1.99.

On peut se procurer des Billets à l'avance chez les Libraires SCHREUDER et VAN BAAK, Botermarkt, et le soir du Concert à la Salle.

Men vraagt tegen Mei aanst. eene **WERKMEID**, die met de Pot kan omgaan. Te bevragen bij P. ENGELS, bij wien heden zijn uitgegeven de geannonceerde werkjes van Proff. RUTGERS en VAN OORDT, (zie *Leydsche Courant* van den 16^{den} dezer.)

Wordt gevraagd tegen 1°. April e. k. op een PRACTIZIJNS-KANTOOR binnen deze Stad, een **JONGELING** niet beneden 12 jaren oud, uit den beschaafden stand en goed kunnende *lezen en schrijven*. Adres, met eigenhandig geschreven Brieven, onder Litt^{a} **W.** aan het Bureau dezer Courant.

PUBLIEKE VERKOOPING,

op Zaturdag den 24sten Maart 1849, bij Opbod, en op Zaturdag den 31sten Maart daaraanvolgende, bij Afslag, beide des avonds ten 7 uren, in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, van: Een HUIS EN ERF, sedert vele jaren ingerigt tot *Koffijhuis en Slijterij*, genaamd: ***De Wakende Haan***, waarin een ruim Voorhuis, groote Koffij- en Biljard-Kamer, vijf Beneden- of Boven-Kamers, Keuken, Kelder, Tuin en verdere Commoditeiten, staande en gelegen te *Leyden*, in de Vrouwesteeg, Wijk IV, N°. 148.

Breeder bij biljetten omschreven, en waaromtrent nader informatiën te bekomen zijn ten Kantore van den Notaris A. WYNSTROOM.

VRIJWILLIGE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, op Zaturdag den 24sten Maart 1849, bij Opveiling, en op Zaturdag den 31sten Maart 1849, bij Afslag, beide des Avonds ten zeven ure, van een ruim, hecht en sterk HUIS EN ERVE, waarin sedert vele jaren eene *Apotheek met Laboratorium* is gevestigd geweest, en waarvan de opstand nog voorhanden is, met eenen grooten Tuin daarachter, twee Binnenplaatsen, gestucadoorden Gang met Marmeren Steenen bevloerd, onderscheidene Kamers, meest alle behangen en met Schoorsteenen, ruime Keuken, Kelder, Kleeder- en Turfzolders; staande en gelegen binnen de Stad *Leyden*, op de Haarlemmerstraat omtrent de Turfmarkt, Wijk VI N°. 370, 1416, 1417 en 1418, groot 7 Roeden en 14 Ellen. Welk Perceel in gebruik kan worden aanvaard met den 1sten Mei 1849, en zal hetzelve kunnen worden bezigtigd, Dingsdags en Donderdags van elke week, van 10 tot 1 ure, mits vooraf belet vragende.

Na de Opveiling zullen tot en met Vrijdag den 30sten Maart 1849, Verhoogingen worden aangenomen, tegen genot van *een vijfde* van iedere Verhooging, ten Kantore van den Notaris DIRK NICOLAAS ROSKES te *Leyden*, alwaar nadere informatiën te bekomen zijn.

OPENBARE VERKOOPING,

op Maandag den 26sten Maart 1849, des morgens ten 10 ure, op het BUITENVERBLIJF ***Vliet- en Cingelzigt,*** buiten de Koepoort onder *Soeterwoude*, (om contant geld) van eenige **MEUBILAIRE GOEDEREN**, bestaande in Tafels, Stoelen, Ledekanten, Chifonniere, Secretaire, Spiegels, Klokje, Mangel, Bedden en Toebehooren, Matrassen, Tafel- en Bed-Linnen, Gordijnen, Vloerkleeden en Karpetten, Koper, Tin, Blik, IJzer-, Glas- en Aardewerk, Porselein, een Goud Horologie, eenige Zilveren Lepels en Vorken, en hetgeen verder ter Verkoop zal worden aangeboden.

Kunnende worden bezigtigd des Vrijdags en Zaturdags vóór de Verkooping, 23 en 24 Maart 1849, van 10 tot 3 ure.

WILLIGE VERKOOPING,

bij Opbod en Afslag, op Vrijdag den 28sten Maart 1849, des morgens ten elf ure, in het *Heeren Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, van een hecht en sterk HUIS EN ERVE, te *Leyden*, aan de Langebrug, op den hoek der Schoolsteeg, Wijk IV. N°. 371. Breeder bij aangeplakte biljetten omschreven.

Nadere informatien te bekomen ten Kantore van den Notaris A. B. BARKEY Nz., te *Leyden*.

X. X.

is voornemens, in 5 afleveringen van ongeveer 16 bladz. druk, elke aflevering, bij Inschrijving tegen den prijs van 1 *Cent per bladzijde*, (mits 300 Inteekenaren gevonden worden), uittegeven het volgende werk:

DE REGERING DER STAD LEYDEN IN OPPOSITIE TEGEN DE LANDS REGERING.

Motto:

»Ofschoon nu de Hertog MAXIMILIAAN, van dezen aanslag kennis bekomen hebbende, den Hoekschen regt deed wedervaren en de Kabeljaauwschen gebood, hen weder...... in het bezit hunner goederen te stellen, hebben zij echter geweigerd dit bevel op te volgen.....”

(*Verkorte Beschrijving en geschiedenis der Stad* Leyden. *Een Leesboek ten dienste der Jeugd*, *door* S. VAN DISSEL. Leyden, P. ENGELS, 1845.)

☞ Bestellingen of Inschrijvingen kunnen bij alle Boekhandelaren gedaan worden.

Een bedlegerige door de Holloway's Pillen en Zalf hersteld.

ROBERT STEFFENS, Barkingside naast het Roads huis, had op zijn 19de jaar zijn dij gestooten, hetgeen zijn knie zoodanig aandeed dat hij zijn ambacht van schoenmaker moest laten varen en voor zeven weken in het Londen' Hospitaal ging; de Chirurgijns wilden het been afzetten hetgeen hij echter niet toestond. Elf jaren lang verduurde hij het hevigste lijden, twee van dezelve was hij geheel buiten staat zich zelven te helpen, en steeds bedlegerig, doch nu de *Holloway's Pillen en Zalf* gebruikende is hij binnen vijf weken in zoo verre hersteld dat hij zich zelf kan kleeden en met behulp van krukken kan gaan, met het beste vooruitzigt van een volkomen genezing.

Te bekomen te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement*, en te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 17 *Maart.* Van 37 tot 40 Gulden.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 17 *Maart.*

Tarwe *f* 8.00 tot *f* 7.50. Rogge *f* 5.20 tot *f* 4.60. Gerst *f* 3.70 tot *f* 2.50. Haver *f* 3.20 tot *f* 2.60. Paardeboonen *f* 4.10 tot *f* 3.80. Duiveboonen *f* 5.00 tot *f* 4.70.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 14 MAART.

	Laagst.koers.	Hoogst.koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$46\frac{7}{8}$	$48\frac{1}{4}$	$46\frac{7}{8}$
Dito Certificaten ... 〃 3 〃	$56\frac{1}{8}$	57	$56\frac{1}{8}$
Dito dito .... 〃 4 〃	$74\frac{3}{4}$	$76\frac{1}{4}$	$74\frac{3}{4}$
O. I. Leening .... 〃 4 〃	$73\frac{3}{4}$		
Amortisatie Syndicaat ..... 〃 $3\frac{1}{2}$ 〃	$76\frac{1}{4}$		
Handel-Maatschappij ..... 〃 $4\frac{1}{2}$ 〃			
Haarlemmermeer .... 〃 $4\frac{1}{2}$ 〃			
Aandeelen Rijn-Spoorweg .. 〃 $4\frac{1}{2}$ 〃			
Aand. Holl. Spoorweg Maats.			
BELGIE, Certificaten .... 〃 $2\frac{1}{2}$ 〃			
Dito dito .... 〃 $2\frac{1}{2}$ 〃			
Dito bij ROTHSCHILD .... 〃 $2\frac{1}{2}$ 〃	$41\frac{3}{4}$	$42\frac{3}{8}$	
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £ 〃 5 〃	$10\frac{3}{16}$	$10\frac{7}{16}$	$10\frac{3}{16}$
Dito dito Onbep. Stukken . 〃 5 〃			
Dito Binnenl. à 6 m. .... 〃 3 〃	$21\frac{3}{8}$	$21\frac{3}{4}$	$21\frac{9}{16}$
Coupons Ardoins	$7\frac{3}{8}$	$7\frac{7}{8}$	
PORTUGAL, te Londen ...... 〃 5 〃	$26\frac{1}{4}$	$26\frac{1}{2}$	$26\frac{1}{4}$
Dito dito .... 〃 4 〃	$27\frac{1}{4}$	28	$27\frac{1}{4}$
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816 〃 5 〃	$100\frac{1}{8}$	$100\frac{3}{8}$	
Dito dito 1828 en 1829 .. 〃 5 〃	$99\frac{7}{8}$	100	
Cert. bij dito 1831 en 1833 〃 5 〃	90		
Dito bij HOPE .... 〃 4 〃	$80\frac{1}{2}$		
Dito bij STIEGLITZ & Co. .. 〃 4 〃			
Certificaten te Hamburg .. 〃 5 〃			
Inschrijving in Assign. ... 〃 6 〃			
Certificaten van dito .... 〃 6 〃			
POLEN, Certificaten .... 〃 4 〃			
Dito Aandeelen met Loten. fl. 300 *f*	173		
Dito dito .... 〃 500 〃	131		
PRUISSEN, Loten van 50 R. . 〃 〃 〃			
OOSTENRIJK, Oblig. Ween. Bank. à 5 pCt.			
Idem .... 〃 4 〃			
Oblig. Metalliek .... 〃 5 〃	$69\frac{1}{4}$	$70\frac{1}{4}$	
Idem .... 〃 $2\frac{1}{2}$ 〃	$36\frac{1}{2}$	$37\frac{1}{8}$	
Aandeelen 28 Mei 1834 .. *f* 500 *f*			
Idem 1 April 1839 ..... 〃 250 〃			
NAPELS, Certif. bij LAM. & BOUW. à 5 pCt.			
BRAZILIE, ... 〃 5 〃			
MEXICO, ... 〃 5 〃	$26\frac{1}{2}$	$26\frac{3}{4}$	$26\frac{1}{2}$
AMERIKA, ... 〃 6 〃			
Dito Bankactiën			
GRIEKENLAND, ... 〃 5 〃	$4\frac{1}{8}$		
VENEZUELA, ... 〃 $2\frac{1}{2}$ 〃			

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.